

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
 Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
 Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
 Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil.
 rândul cu litere garmond.

Organizări

(N. O.) În legătură cu agricultura, temeiul existenței fiecărui popor, reprezentanții și conducătorii statelor s-au năzuit totdeauna prin măsuri potrivite să facă organizări pe terenul economic financiar.

Tărani, acest element hotărător, este instrument orb, puternic, întocmit ca și căрма unui vapor lăsat pe mâna unui căpitan dibaci și conștient de chemarea lui. Unul fără de altul nu-și ajunge ținta, avea plutitoare destinație pentru acoperirea neajunsurilor, merge spre fund, se perde adeseori, dacă un singur punct de orientare dă greș. Pentru adeverirea acestui principiu, amintim în treacăt, că o mulțime de țări care odinioară au dus rol hotărător în destinele lumii, — ca Spania, Olanda etc. — azi sunt plasate pe o scară mai inferioară decât multe altele, despre care atunci nici amintire nu se facea în analele istoriei. Cauza decadentei și a stagnării se datoră desvoltării și organizării greșite pe terenul agronomic din capul locului, apoi a lipsei de interes pentru ramurile cele mai producătoare ale meserilor, comerțului și ale industriei.

Țările amintite au dat mare însemnatate comerțului; într-o vreme s'au avântat spre terene îndepărtate necunoscute, așa numitele colonii, — mărul de ceartă mai de mult, întocmai ca și azi, a tuturor popoarelor care se înmulțesc ca furnicile. Asupra acestui punct nu fac comentarii, dar ca paralelă pentru poporul nostru, spre care fiecare din intelectualii noștri, cu atât mai mult așa numiți conducători, trebuie să-și îndrepte privirile, amintesc un fapt uitat de mulți fi-

nanțieri și economisti, că teren à la aşa zisele «colonii», se găsește și la noi destul de favorabil. Coloniile la adecă sunt anumite puncte mai îndepărtate de centrul, sunt terene părăsite, neexploatare încă, spre care tind elemente superioare de organizare. Coloniile noastre sunt părți bătinase, locuite de țărani noștri, acolo este moara fermecată. De acolo răsare sămânță sănătoasă a continuării noastre: acel teren trebuie refăcut, prelucrat, ridicat prin toate mijloacele spre a putea concura în luptă cu popoarele, care ne-au întrecut.

Iată, s'a apropiat timpul, ca să luăm și noi un început de hotărare serioasă în privința organizării și a refacerii terenului nostru economic. Vor veni zile de pace, când viața economică își va recăpăta duhul normal de odinioară. Atunci poate numai, când în liniștea uitării se va auzi din nou băzăritul muștei, vor încerca finanțierii și economistii noștri să-și arate aptitudinile necunoscute.

In constelaționile acestui răsboi cercat și au reușit în întreprinderi de tot soiul, băncile noastre au stat în pasivitate. De țaran, pe care l-au părăsit mai toți, nici nu vorbesc; acest factor a fost unealta de aur, cu el s'au spart zidurile puternice de rezistență a dușmanului, și tot din agonizarea lui s'au adunat averi mari în acest răsboi crâncen.

Una dintre măsurile cele mai de importanță și mai de valoare în conducerea bună a răsboiului prezent să manifestă tocmai în tactica de organizare economică și financiară a statelor mari. În acest «Wirtschaftskrieg», căci doară nici nu se poate numi altfel, germanii de bună seamă și au arătat cunoștințele moderne.

Dela nemți a pornit gândul înființării așa numitei «Kriegsproduktengesellschaft», subvenționată de stat. Societatea la fel s'a format apoi și în monarhia noastră, căte una pentru fiecare stat. Aceste societăți au avut ca prima deviză a asigura statului și armatei alimente suficiente, la timp și cu prețuri limitate maximale; în al doilea rând au adunat tot soiul de produse din diferite părți ale țării pentru locuitorii lipsiți și neștiutori în procurarea alimentelor. Astfel de dispoziții au fost luate din partea statului pentru timpuri critice, când cursul normal al vieții este supus multor întâmplări externe, pentru care urge luptă pe viață și pe moarte.

După restabilirea ordinei de odinioară, va începe din nou fiecare a resufla ușor; dar chiar sosind aceasta vreme, omul cu experiențele scumpă plăite, trebuie să încearcă a-și ușora intrucăt este posibil existența, căutând a reface trecutul și a-și întări prin puteri unite prima treaptă a înălțării sale. Ne vom scoboră deci spre țărani. Înreg. Agricultura, isvorul nesecat pentru pânea de toate zilele, trebuie ridicată pe un nivel superior; pământul să fie cultivat cu rațiune, în sensul principiului fundamental: Cu jertfe mici a obținea rezultate mari. Când reprezentanții poporului dela orașe și centrele provinciale dela sate vor deschide îndeajuns ochii țărănimii asupra diferitelor metode de cultivare a pământului, vor putea trece cu ușurință și la ramurile mai puțin cunoscute nouă, făcând mai departe pașul săritor spre comerț și industrie. Mână în mâna trebuie să meargă toată lupta. Căci dacă nu ne vom scoboră pe fundul mării, nici nu vom cunoaște bogățiile ascunse din aceste labirinte: dela distanță sau prin rostirea cu-

vintelor ocazionale, n'avem să zidim clase asemănătoare cu ale cetățenilor noștri de altă naționalitate.

Iar votul universal dela ordinea zilei, pe lângă toată largirea de drepturi ce ni-ar aduce, n'are să ne mănuiească, dacă nu vom pune în practică idei de felul unor astfel de organizări.

Ce a dobândit Întelegerea?

Nădejdile sale. — Puteri economice. — Cheltuielile. — Militarismul. — Tinte înalte.

Un scriitor de mână întâi în ale economiei politice, suedianul Gustav Cassel, desfășoară într'un ziar al țării sale rezultatele obținute de Întelegerere în luni din urmă ale răsboiului actual. Iată câteva rezultate:

Ne aflăm. — scrie economistul suedian, — în a 40-a lună a răsboiului, și Întelegerea întinde luptele tot mai departe, căci sporează încă în biruința finală, așa cum în zdrobirea desăvârșită a Germaniei.

Tările Întelegerii, său peinăcăzăjirifit atât de mult, oare să nu fim în stare să mai rezistăm puțin timp, pentru a nu fi jertfit totul înzadar? Tot așa se vorbește în luna a 20-a a răsboiului, în Martie 1916. Am zis atunci, după cele văzute la fața locului, că forța economică germană va rămânea, după un an, cam aceeași, care era atunci. Am fost atacat, că judec lucrurile unilateral! Realitatea a dovedit, că avu-se dreptate.

Și-au putut oare închipui cei din Întelegerere în luna a 20-a a răsboiului, că situația are să fie aceeași și după alte 20 de luni de răsboire? Sau, dacă ar fi recunoscut starea adevărată a lucrurilor, s'ar fi hotărât oare să pornească pe drumul păcii, ori să cotinuie răsboiul?

Douăzeci de luni în lupte sunt și pentru Întelegerere destul de scumpe. Cheltuielile de răsboi ale Angliei erau în 1916 erau 1501 milioane livre (peste 37 miliarde de coroane). Următoarele 20 de luni au sporit

părțit în două odăi, e locuința. La catul de sus urcă pe o scară de piatră sau și numai pe o scară simplă. De casă e alipit de multe ori un turn, legat de scară cu un pod mișcător. Ferestrele sănt așezate pe locuri înalte și răsfrilate, așa că totul contribue să facă să apară mai mult ca niște cetățuși construite înainte de toate pentru siguranță stăpânului.

În Albania de jos și de sud locuința e altfel construită. Aci se vede numai decât, că locuitorii se ocupă cu agricultura. Curtea e largă, împrejmuită cu un gard, de multe ori viu de trestie. În curte sunt trei, patru clădiri, din care una serveste drept locuință, celelalte sănt grăduri și adăposturi pentru produsele agricole.

Scheletul acestor clădiri e de lemn, acooperișul de papură, păreții de trestie tenăciuți cu pământ și balegă; numai păretele de către vatră e de cărămizi nearse. Vatra e jos, pe pământ. Pe păretele de pământ sănt atârnate diferite urcioare și castroane, dealungul lui e o bancă de pământ înaltă de vre-o 60 de centimetri și tot atât de lată. Mese sau scaune nu există.

Ocupațiunea principală în ținuturile munțioase ale Albaniei e creșterea vitelor. În Albania de mijloc și de miază zi agric-

FOIȘOARA

Poporul albanez

— Din viață și obiceiurile sale —

Eată un neam de oameni, care a avut și are interese identice cu ale românilor macedoneni.

Să-l privim după înfățișarea sa din afară.

Toți străinii, cari au trecut prin Albania, constată, că albanezii sănt oameni frumoși, binefăcuți și de o înfățișare nobilă. Nu lipsesc, bine înțelești, nici tipuri urăte, dar aceste sănt excepție.

Albanezul e de stafură înaltă sau mijlocie, corpul puternic, proporționat în părțile lui, mai mult slab decât gras, ținută mândră, pieptul boltit, așa că pare un atlet. Teasta capului lungăreță, la tâmplă adesea boltită, fruntea lată, nasul lungurești și drept. La tipurile de sud înțărim mai adeseori ca la cele de nord ochii, părul și pielea de culoare mai deschisă.

O particularitate este portul părului la unele triburi. Părul de pe cap îl rad de prinprejur în lățime de vre-o trei degete, așa că pe cap rămâne numai un fel de

căciulă, ai cărei peri nu-i împletește, ci li sucesc numai de câteva ori pentru ca să formeze o coadă, pe care o țin sub fes. De multe ori își rad parte dinainte a capului dela o ureche la cealaltă, așa că părul din ceafă atârnă lung în jos. Barba și-o rad lăsându-și numai mustățile.

Imbrăcămintea albanezilor dela sud nu diferă mult de cea dela nord. Fesul e acoperemântul general al capului, având însă o formă deosebită de cel purtat de turci, care e mai înalt și de coloare roșie, pe când cel albanez este turtit și de culoare albă¹⁾.

Albanezii din Macedonia au adoptat fesul turcesc. Haina albă cu o mulțime de dinuri, ce atârnă până la genunchi și se numește *fustanelă*, e la nord tot așa de cunoscută ca și la sud, de asemenea pantalonii de marinari.

Generală e și întrebuijarea capotei, o manta făcută de lână și păr de capră. *Flocata* se poartă numai la toscă. E un fel de zecă fără guler și fără mâneci, făcută din lână, ale cărei fire sănt lăsate afară, așa că e ca și zeghea, pe care o

poartă românii noștri în unele părți. O floacă elegantă trebuie să fie strânsă pe corp până la mijloc, de acolo însă trebuie să se lărgescă ca fustanelă. Ducașinii și malisavii de regulă nu poartă cămașă, ci numai o haină de lână, care trece pe șolduri și e încinsă cu un brâu roșu.

Costumul femeilor e simplu: o haină cu un brâu, o jachetă scurtă cu chindisuri, un capot fără mâneci, pe cap un fes sau o broboadă, care acopere părul împodobit cu mărgele.

Felul de viață al acestui popor, rămas în majoritatea lui răsboinic până în zilele noastre, e foarte simplu. Nutrimentul e de obicei orez sau porumb fierb în lapte și numai la sărbători tăie o capră sau fac un pilaf. La sfârșitul unei mese mari se mânâncă miere cu lapte. Băuturi spirtoase nu întrebuijescă mai de loc.

Albanezul doarme totdeauna îmbrăcat pe pământ gol din odaie, pe care-l açoare cu frunze sau cu un covor. Tot mobilierul se compune din câteva vase de bucătărie, câteva coșuri de nuci și un răsboi.

In Albania de nord casele sunt de peatră și au de regulă două caturi: cel de jos e grajd și cămară; cel de sus, im-

¹⁾ Românii noștri de păcolo poartă un fes de forma celui turcesc, dar de culoare albă. El îl numesc căciulă.

cheltuielile nu la suma dublă, cum s'ar presupune, ci la suma *împărtită*.

Cum se prezintă situația pentru Înțelegere în luna a patruzecea a răsboiului?

Rusia, din punct de vedere finanic, este ruinată.

Italia, sub greutățile militare, se clatină. Forțele sale economice sunt aproape secate.

Franța și-a mărit datoria de stat cu o sută de miliarde de franci și este incapabilă de a mai suporta singură spesele sale de răsboi.

Se trag nădejdi mari în ajutorul Americii. Dar așteptările sunt exagerate atât cu privire la sprijinul economic, cât și la puterea militară americană.

Lungirea răsboiului n'a fost prielnică nici întreține înalte, ideale, pentru care se luptă Înțelegerea. Combatarea *militaris-mul* n'a dat până acum alt rezultat, decât o creștere a militarismului până la un grad ne mai visat.

Cât privește ceeaலăță tintă înaltă din programul Înțelegerei, adecaă *dreptul mililor națiuni*, în acest punct miciile națiuni se vor fi lămurit de ajuns. Nu ajută nimic să porții luptă pentru tintă ideală, dacă tu însuți, în decursul luptei, calci în picioare tintă ideală.

Până când mai crede Înțelegerea să poarte răsboiul? Si cam ce priveliște va avea pe atunci Europa?

Este deplin sigur, că o învoeală pașnică ar fi lucrul cel mai cuminte, ce s'ar putea face în a 40-a lună a răsboiului, și că se va regreta odată amarnic continuarea din nou a luptelor săngeroase.

O vedenie din lumea reală

II

Așa-i, dar faptele acelea au fost bune numai la aparență, numai în ochii oamenilor, cari nu pot străbate în tainele sufletului. De fapt ele au fost lipsite de credință, lipsite de dragoste curată. Am adunat bani cu gândul să fiu mărit în fața lumii, și n'am căutat la cei săraci și obidiți. N'am deșteptat în sufletul nimănui fie cu vorba, fie cu fapta *tubire adăvărată și bunătate dreaptă*. N'am căzut într-o lume pe Crisus ce răstignit. N'am fost apostol, n'am fost păstor sufletesc, ci un arăndaș, un târgovet îscusit al celor sfinte. Pe săraci i-am nedreptat și gonit, pe cei săraci și bogăți i-am linguisit. Faptele mielei trupești și sufletești nu le-am săvârșit în viața mea pornită după lumini amăgiitoare și măririi deșarte... Si sufletul mi s'a împietrit și înegrit, iar așa nu mă pot prezenta în fața marelui împărat...»

...Cum mi-am perdit eu sufletul? O, e lungă și jalică povestea! Si unde sinceritatea împrumutau căldură glasului, prefăcându-l într'o tristă și dureroasă mărturisire:

«Părinții mei, așa cum au fost niște năcăjiți și tradiți robi ai pământului, au avut totuși un suflet, un suflet desăvârșită făptură sufletească. Au avut un suflet vecinic viu, vecinic înviorat și împrospătat prin *razele de lumină*, strecute de *credința strămoșilor*. Si în sforțările lor de urieș, de viteji fără nume, au stâruit să-mi hărăzească și mie un suflet mai puternic, mai bogat, mai larg și cu mai multe mijloace de propășire și de împrospătare: credință și slova cu minunata ei putere de lumină. Dar îspitele lumii au fost mai puternice decât poveștele de aur ale credinței. De multeori mă vedeam prin farmecul slovei mai mare, mai deosebit decât părinții și neamurile mele și nu arători se ieșă în zarea sufletului sentimentul rușinei față de obârșia mea umilă.

«Intrat în vâltoarea orașului m'a biruit mirajul nouăților și al necunoscutului. La fiecare colț arătări și vederi deosebite, învăluite în lumină chinuitoare. Si eu năucit de atâtea rosturi străine, de vorbe neințelese, de lume cu obiceiuri amăgiitoare și cu forme sclipitoare, am fost absorbit cu desăvârșire, răpit de val și aruncat în vârtejurile amețitoare ale vieții sufletești fără temeuri morale. N'am știut și n'am fost în stare să absorb eu ființa nouăților pentru a-mi îmbogați și lărgi mintea sufletească, adusă de acasă, ci m'au absorbit ele.

Când m'am desmetecit în școală de dăscălie românească, mi-am văzut albia sufletului strămtă, plină de cotituri, de stânci prăpăstoase, prăvălite de obiceiuri fără noroc, de indemnuri cinice, de apucături de maslinar, iar apele senine ale sufletului, adus din liniștea satului, tulburate de vorbe, de gânduri, de sentimente și de porniri dușmane. In odăile scunde ale școalei de dăscălie se pripăsea din când în când duhul neamului, vrăjitor atunci simțeam o furnicare căldă prin sânge; în suflet coborau umbre moi, cu graiuri cuminți și dulci, iar paginile, cari închid măreața strălucire a neamului nostru obudit, îmi curățeau simșirile și adânceau albia sufletească. Si în clipele acestea simțeam o mare sărbătoare în inimă. Pagubă că sărbătorile acestea erau fugare și rare; mi le răreau indemnurile străine, cari îmi împingeau viața spre alte hotare cu arătări și moravuri deosebite. Imitanținea sărbătorile din suflet și faptul, că școala aceasta era lipsită de *înțimă*, ferecată în obezile unor tipicuri fără viață. Da, dascălii ne-au îndopat cu toate cunoștințele și talcurile lumii,

dar nu ne-au învățat să punem în slujba cunoștințelor tot sufletul nostru, nu ni-au dat povește cum să legăm învățătura cu viața de toate zilele, n'au aprins în noi dragostea față de *slujba noastră de apostoli*, n'au căutat să creeze din noi personalități, ori să deștepte dorul de a deveni personalități. Nu ni-au îndreptat ochii spre luminile înviorătoare ale *idealului*, de unde coboară tot *darul*, ci ne-au legat mintea de marginile înguste ale lecției, de scoarțele manualului.

«In urma jertelor fără număr, aduse de chinuții mei părinți, în sforțarea lor uriașă de a mă vedea mai răsărit în lume, și cu prețul chinuitoarelor umiliri ce a trebuit să îndur în scurgerea vieții de ucenic, am ajuns dascăl în sat. Si aici se începe urzirea păcatelor mele, cari s'au făsăt în urmă, în umbra deasă a *săraciei*, care mi-a oploșit casa și cuprinsul. Sbuciumat de îndoielor chinuitoare, cu consecvență nefericită a greșelilor neispășite, cu mintea de târgovet mărunț, cu o lume străină în suflet, am intrat în sat, nu ca dascăl luminător și cu atât mai puțin ca apostol aducător de o solie nouă, solie de izbăvire; nu, căci acesta are doar un ideal în slujba căruia își cheltuește toată viața. Eu însă n'aveam ideal, ci numai arătările amăgiitoare ale interesului egoist. Am intrat în sat fără tintă de orientare, fără tintă de lumină pentru munca mea viitoare, fără voință, doar aceea de a măcina cunoștințele din manuale.

«Am privit în elevi niște obiecte; n'am căutat nici când să mă apropiu de ei, de sufletul lor, pe temeul dragostii și al bunățăii. N'am ostenit să streco în sufletele elevilor îndrumările vieții cele bune și frumoase, să birui nepăsarea și inerția deșteptând puterea internă ce zace în fiecare văstar. Nu i-am petrecut nici când cu ochii părintelui sufletesc în umbletele lor afară de școală, nu li-am povăgrăit părinților lor trupești nici unsfat cum să-i apere de primejdia trupului și a sufletului. Intre mine și elevi era o prăpastie troienită de nămeții nepăsării.

Anunt

Se aduce la cunoștința celor interesați, că examene private și de corigență în secțiunea pedagogică până la finea anului școlar 1917/18 nu se vor mai ține.

Nagyszeben-Sibiu, la 14/27 Decembrie 1917.

Direcționarea seminariului.

Situată politică.

Premierul Wekerle, după cum cetim în ziarele din capitală, face mari sforțări să încheje partidele politice dela putere într'un singur partid de guvernare. În lipsă de un program bine marcat stăruie să și intemeieze nizuința pe platforma legii electorale care e chemat să înăture toate divergințele dintre diferitele partide. Legea electorală trebuie votată și ea va schimba fața politică a regatului.

Contele Andrassy îl sprijinește în acțiunea aceasta, asemenea și contele Apponyi, ministru școalelor. Nu îlipșește de sprijin nici partidul poporul în frunte cu contele Zichy Aladár.

Numai contele Károlyi nu se poate împăca cu silințele acestea dela ordinea zilei. Nu astăzi de lipsă închegarea într'un partid. De altfel nu-i prea mulțumit cu politica guvernului, și în caz că nouă partid de guvernare va lăsa făptură, e decis să treacă în opoziție, iar Teodor Batt-hány și Ludovic Beck vor părași guvernul.

Cel mai fervent adict al lui Wekerle în acțiunea aceasta e Szterényi, care ostenește din greu pentru reușita ei.

Dar piedicile sunt multe.

Proiectul de lege

despre executarea gradată a art. de lege XX. din 1848

§. 1. Statul ungar în baza declarațiunii principale cuprinse în paragraful al 3-lea al art. XX. de lege din 1848 pentru trebuințele bisericilor cuprinse în paragraful al 4-lea pentru biserică reformată, ev.-lut. și unitară în locul sistemului anual de ajutorare, introdus în bugetele anuale, în baza paragrafului al 3-lea al art. al XX-lea din 1848: înființează o fundație permanentă (örök alapítvány) de 20 milioane coroane. Capitalul acesta fundațional se împarte între bisericile amintite în modul următor: bisericile reformate îi compete 126.600.000 coroane, bisericile ev.-lut. ungare 54.600.000 coroane, bisericile ev.-lut. din părțile ardeleni ale Ungariei 12.000.000 coroane, iar celelalte 6.800.000 coroane. Visteria statului (erariul) asigură aceste capătări fundaționale parte în bani gata, respective în hârtii de stat, parte în realitate.

Terminul asigurării nu se fixează.

§. 2. Statul său și pana ce da capitalul fundațional statutul în paragraful 1. asigură o rentă anuală pe seama bisericilor amintite în următorul chip: resortul ministerului de culte și instrucție publică în bugetul său din anul 1917-18 în locul sumei de 5.047.800 coroane introduce pentru ajutorarea bisericilor amintite în sensul paragrafului al 3-lea al art. XX de lege din 1848, introduce în bugetul său de pe anul 1918-19 sub titlul erogațiunilor ordinare 6.000,00 coroane; în bugetul anului 1919-20 7.000.000 coroane, iar cu începerea anului bugetar 1920-21 introduce în buget an de an în continuu și permanent 8.000.000 coroane în favorul bisericilor amintite.

Din aceste rente anuale le compete bisericilor amintite în anul bugetar 1918-19 următoarele sume: bisericile ref. 3.798.800 coroane, bisericile ev.-lut. ungare 1.638.000

cultura. Pe lângă ţărul mării și prin văile adânci și pământul bun, roditor, așa că cei ce ar vrea, ar putea să ajungă la o bună situație materială. Lenea orientală, dar mai ales nesiguranța până acum a făcut, că acești agricultori să lucreze pământul în modul cel mai primitiv: pentru ca să-si scoată numai strictul necesar.

Industria unică se reduce la împăcarea trebuințelor primitive de îmbrăcă minte și gospodărie. Numai când necazul e mare de tot și cineva e mai întreprinzător, se apucă de o meserie. Albanezii aceștia sănăt mai ales din Albania de miazăzi. Ei sănăt parte brutari, de cari se găsesc mulți și în România, parte măcelari.

Unii sunt făntâni vesti în toată împărtășia turcească. Din ținutul Zagorei pornesc «doctorii», cari vindecă cu totul de boscoane pe cei suferinți nu numai din neamul lor, ci și la greci, români, turci, bulgari. Mulți din albanezii plecați în străinătate se dovedesc oameni foarte muncitori, întreprinzători și fac averi mari, ajungând unii chiar la situații înalte în patria lor cea nouă. Unii se con topește cu totul în poporul, care i-a primit și-și uită de ai lor, cu toate că cea dintâi datorie a lor e să contribue că mai mult la ridicarea culturală și prin aceasta și la cea materială a poporului lor.

Până bine de curând mai era și o altă emigrare obișnuită. Firea răsboinică a albanezului îl făcea să caute aventuri împreunate și cu căștig material pe întreg însușii imperiului turcesc. Credința cu care s'a obligat albanezul față de cineva fiind ca o stâncă de peatră, pașalele turcești și alții îl luan bucuros în serviciul lor. Mulți din acești «arnăuți» nu se mai întorceau acasă și întemeau sate, așa că și acum întâlnim prin Turcia, Armenia, chiar și Arabia coloniile albaneze, care poartă numele «Arnauchioi», adecaă sat albanez. În timpurile dinainte de introducerea obligativității serviciului militar în statele din vestul și centrul Europei, albanezii făceau serviciu militar în Neapole, Germania, Franța și în Anglia. Ei erau elvețienii Orientului.

T. A. R.

Scrisoare

de V. Gente.

Cu gândirea călătoare
Către satul dela munte,
Pe un petec de hârtie
Înșir slovile mărunte,
Ca să ști și vol de-acasă
Căte doruri mă frământă
Și cendră azi pe lume
Omul dus la aspiră luptă.

Si cum stau perdat pe gânduri,
La odihna din tranșee,
Pe un freamăt lin de frunze
Vine dorul să mă ies,
Să mă ducă'n depărtare
Către jalea mea pustie,
Să-mi revăd copii, și casă,
Si trudita mea soție.

Si s'ascult în nopti de earnă,
Povestind din vremi trecute
Pe vecinul Nicolae,
Cărunkit de zile multe,
Si să-mi văd sărmâna mamă
Învărtind pe fus fuiorul,
Mângâiată'n al ei suflet,
Că și vede eardă sefiorul.

Vine-mi dorul căte-oata,
Să las pușca grea din spate,
Să-mi mal văd de sărdăcia
Ce la ușa noastră bate,
Si s'ascult în zile sfinte
Ruga popii Vasile,
Mai căntând și eu din strană
Căte-un psalm și podobie...

Prin văzduh răsună tunul
Si mugește'n depărtare,
Hora morții își înstrund
Fioroasa ei cântare,
Si pune sfârșit povestei,
Scris'e'n dor și în suspine,
De-un glotă trimis de soarte
Să se lupte'n fără strâne.

Cugetări

Adesea virtutea femeii trebuie să fie foarte mare, de vreme ce trebuie să ajunga pentru doi.

O casă fără copil este ca un clopot fără limbă. Sunetul care doarme ar fi foarte frumos, dacă ar fi ceva care să-l deștepte.

Când suferința e mare, te închizi ca stridă. Dacă și-ar deschide înime cu sila, te-ar omordă.

Viața e o artă, în care rămâne foarte des diletanți. Ca să ajungi maestră, trebuie să-ți verși sângele înimii.

Cei cari pretind că durerea cântată, este aproape tămăduită, sau nu sănăt poeti sau n'au suferit. Este întocmai ca și cum să ar spune, că cel care strigă în tortură sau în timpul unei operațiuni, nu sufere.

Când un bărbat își iubește cu un exces de pasiune copiii, și siguri că nu este fericit. Bărbatul iubește mai ales pe femei; femeia pe copii.

Carmen Sylva.

coroane, bisericii ev.-lut. din părțile ardeleni ale Ungariei 360,000 coroane, bisericii unitare 204,000 coroane; în anul bugetar 1919-20: bisericii ref. 4.431,000 cor., bisericii ev.-lut. ungare 1.911,000 coroane, bisericii ev.-lut. din părțile ardeleni ale Ungariei 420,000 cor., celei unitare 238 000 coroane, iar cu începerea anului bugetar 1920-21 le compete permanent: bisericii ref. 5.064,000 cor., biserica ev.-lut. ungare 2.184,000 cor., bisericii ev.-lut. din părțile ardeleni ale Ungariei 480 000 cor., bisericii unitare 272,000 cor.

Impărtășirea cu capitalul fundamental permanent în parte sau în întregime, în realitate sau în banii gata, respective în hărții de stat, aduce cu sine reducerea corespondență a rentei anuale cuprinse în buget respective sistarea ei.

§. 3. Nu se pot reduce în viitor în bugetul statului acele sume, care în bugetul statului din 1917-18 sunt cu privire la resortul ministerului de culte și instrucție publică la erogațiunile ordinare ale titlului «Ajutorarea bisericilor» în rubricile 3, 4, 7, 17, 18 și 19, folosința cărora se asigură bisericilor respective pentru totdeauna.

§. 4. Capitalul fundamental statorit și specificat în paragraful 1 și al 2-lea, sau interesele acestuia se pot folosi din partea bisericilor sus numite, exclusiv pentru scopurile următoare:

1. pentru regularea contribuirii de dare a bisericii;
2. pentru cheltuielile administrației bisericesti și
3. pentru ajutorarea fondului de pensiune regnicular preoțesc.

§. 5. Ajutoarele statorite în legea prezentă nu împiedecă ajutorarea în viitor din partea statului a trebuințelor bisericesti necuprinse în paragraful al 4-lea, întrucât o astfel de ajutorare de aceea ar fi posibilă, pentru că credințioșii n'ar fi în stare să susțină poverile ivite în urma acestor trebuințe bisericesti, și întrucât o permite aceasta starea financiară a statului.

Legea aceasta nu atinge nici acele ajutoare din partea statului, care le competă sau le vor compete bisericilor însărcinate aici, atât pentru scopuri bisericesti, cât și școlare în baza legilor existente, sau a legilor separate ce se vor crea în viitor, sau în baza contractelor bazate pe astfel de legi, nici acele ce se vor arăta de trebuințioase conform dezvoltării.

§. 6. Despre interesele capitalului fundamental amintit în paragraful prim, respective despre renta anuală amintită în paragraful al doilea, fiecare biserică separat până la sfârșitul lunii a șasea a fiecarui an următor ridicării intereselor respective a sumei rentelor, are să prezinte ministrului de culte și instrucție publică o socoteală aprobată și anume: a bisericii reformate de cunventul universal reformat, a bisericii ev.-lut. ungare de adunarea universală a bisericii ev.-lut. ung., a bisericii ev.-lut. din părțile ardeleni ale Ungariei de consistorul general, iar a celei unitare de consiliul reprezentant al bisericii unitare.

(Va urma)

Conferența de pace dela Brest-Litovsc și alte știri

Delegații.

Participă la conferența de pace dela Brest-Litovsc următoarele persoane:

Din partea Germaniei: secretarul de stat Dr. Kühlmann, consulul Rosenberg, secretarul de legație Hösch, generalul Hoffmann, maiorul Brickmann.

Din partea Austro-Ungariei: ministrul de externe contele Czernin, ambasadorul Mérey, consulul Wiesner, consilierul de legație Colloredo, secretarul de legație contele Csáky, locotenentul de feldmareșal Csicséri, subcolonelul Pokorny, maiorul Glaise.

Bulgaria este reprezentată de: ministrul de justiție Popov, consiliul Cossev și Stoianovici, colonelul Goncev, consilierul de legație Dr. Anastasov.

Din partea Turciei sânt de față: Alteța sa Ibrahim Hakkı Paşa, ministrul de externe Ahmed Messimi bei, generalul de cavalerie Zekki Paşa, secretarul de stat dela externe Resad Hikmet bei.

Din partea Rusiei: Ioffe, Camenev, doamna Bicenco, Pocrovski, Corohan, Lubinski, Weltmann-Pavlovici, amiralul Altwater, generalul Samoilov, colonelii Foca și Zeplit, și căpitanul Lipski.

Pacea și constituanta rusească.

Comisarul pentru externe Trofki a comunicat congresului târănesc, că adunarea constituantă se va întruni după semnarea tratatului de pace,

— Noi, zice Trofki, aducem constituantei rusești pacea gata și nădăjduim, că politica noastră va fi aprobată.

Sase puncte.

Biroul telegrafic ungur primește în 26 Decembrie dela Brest-Litovsc telegrama: Delegații ruși au înaintat în 22 l. c. următoarele sase puncte ca bază a tratatelor:

1. Nu se admite unirea teritoriilor ocupate cu forță în cursul răsboiului.

2. Independența politică, pierdută de popoare în răsboi, se restabilește în deplină măsură.

3. Grupurile de popoare, care înainte de răsboi nu erau neatârnătoare, vor hotără prin un vot al poporului, unde au să aparțină.

4. În teritorii cu mai multe naționalități are să se asigure independența culturală a acestor naționalități, precum și autonomia administrativă.

5. Despăgubire de răsboi nu se poate pretinde; sumele incassate până acum sub titlul de cheltuieli de răsboi în teritoriile ocupate, se restituie; persoanele particulare se rebonifică pentru daunele suferite în răsboi.

6. În chestiuni de colonii se iau hotărâri, pe temeiul acestor principii, în sedință plenară.

Czernin a declarat, că principiile propunerilor rusești pot slui ca bază de discuție asupra păcii. Puterile centrale aprobă pacea generală imediată fără anexări și fără desdaunări; declară sărbătoarește, că sănătatea să semneze înaintă tratatul de pace, care pune sfârșit răsboiului, conform principiilor expuse, sub condiții egale de drepte pentru toate puterile beligerante. Dar cer anume, ca toate părțile afiliale de răsboi să primească în timp determinat și fără excepții condițiile de mai sus. Germania mai declară, că în ce privește coloniile, nu primește dreptul dispunerii de sinești al popoarelor, căci popoarele coloniilor doresc să rămână nedespărțite de țara mamă.

Până în 4 Ianuarie 1918.

Tot dela Brest-Litovsc se depășează cu date de 26 l. c. că la propunerea delegației rusești, pentru a da putință, că statele beligerante să înceapă fără întârziere tratativele de pace generală, să se întrerupă pertratrările pe zece zile, adecă din 26 Decembrie 1917 până în 4 Ianuarie 1918 seara. După trecerea acestui termen, tratativele se vor relua la orice întâmplare. Dar și până atunci se urmează pertratrări privitoare la chestiuni speciale, ce se raportă la Rusia și la puterile centrale.

Știrile răsboiului.

Budapest, 26 Decembrie (Oficial). Pe frontul răsăritean armistițiu. Frontul **italian**: Italianii, în lupte dărzi, au încercat eară să recupeze înălțimile dintre Asiago și Brenta, ce li s'au smuls în 23 Decembrie. Atacurile lor, fără excepție, au fost respinse.

Şeful statului major.

Berlin, 26 Decembrie. Frontul de vest: Foc de artilerie moderat spre sud de Ypern la Moevres și Marcoing. Înaintări de recunoaștere, făcute de detasamente franceze, la sud de Jouvincourt s'au zădărnicit în focul nostru și în lupte date piept la piept. Pe malul răsăritean al râului Maas, focul potențat în zilele din urmă, ieri a mai slăbit. Pe fronturile răsăritean și macedonean nimic nou. Pe frontul **italian**: Dușmanul, după pregătire artilleristică a îndreptat un contraatac violent împotriva locului dela Col del Rosso și a înălțimilor sale dela vest și ost. Atacurile s'au prăbușit cu grele pierderi pentru dușman.

Ludendorff.

Telegramele din 27 Decembrie anunță activitate răsboinică redusă pe toate fronturile.

Anunț.

Deoarece în urma scumpetei generale și hărția să a scumpit în mod foarte considerabil, iar salarele culegătorilor dela tipografie s'au urcat mai mult ca la duplu, astfel, pentru a edarea foaiei să nu reclame pagube materiale, ca în anul ce așteptă, se impune, ca pretul abonamentului, — care dela început, chiar și dela anul 1878 începând, de când foaia apare de 3 ori pe săptămână, a fost acelaș, — din 1 Ianuarie 1918 să se urce la 24 coroane pe an.

Nagyszeben Sibiu, la 24 Noemvrie 1917.

Comisiunea administrativă a „Tipografiei arhidicezane”.

NOUTĂȚI.

Declarații politice. La anul nou al apusenilor partidele guvernamentale ungare se vor prezenta la ministrul președinte Dr. Wekerle, care la această ocazie va face declarații despre politica Ungariei și despre ideea partidului viitor guvernamental.

Suveranul nostru în părțile ardeleni.

Ni se scrie: În 18 Decembrie, la 12 ore din zi, a sosit cu tren special în valea Bârgăului M. Sa Impăratul și Regele nostru Carol, însoțit de șeful statului major generalul Arz, de mareșalul Köves, de prințul Lobkowitz, și alți generali și ofițeri din statul major. La gara din Borgo-Suseni l-au aşteptat autoritățile militare dela comandante ce se află staționate în valea Bârgăului; precum și autoritățile civile. După ce M. Sas a întreținut cu aceștia câteva timp, a ieșit spre drumul ţării, unde era postată milizia în 2 rânduri, tot soldați decorati cu căte 2-3 și până la 8 și 9 medalii. După milizia erau poste autoritățile civile, în frunte cu comitele și vicecomitele, primarii și notarii din valea Bârgăului, și preoții din frunte cu preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punându-i felurite întrebări, și arătând deosebit interes față ca oștenii săi cari îl aclamau cu entuziasm, apoi s'a întreținut cu amplioații administrative, interesându-se de afacerile publice dela ordinea zilei, mai ales de alimentație. În numele preoției l-a salutat în câteva cuvinte preotul Eliseu Dan din Borgo-Suseni și Ion Dologa, protopop onorar din Borgo Tiha. Maiestatea Sa a vorbit mai cu fiecare soldat, punând

„ECONOMUL”,
institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Cluj.

Prospect

pentru a IV-a emisiune de acțiuni a institutului de credit și economii, societate pe acțiuni, „Economul” în Cluj.

Adunarea generală ordinată din 27 Iunie n. 1917 a acționarilor «Economului» a hotărât unanim, că — în vederea necesității absolute ivite în urma urcării depunerilor și a problemelor economice schimbate — să se ridice capitalul social la **un milion de coroane**, iar execuțarea la timp oportun a acestei decizii a încredințat-o direcționei.

Intră execuțarea acestei hotărâri direcționei, în considerarea abundenței extraordinare de număr și a interesului manifestat pentru ridicarea capitalului — deschide prin aceasta subscrerea la

a IV-a emisiune de acțiuni a institutului „Economul”.

1. Adunarea generală a rezervat acțiunile acestei emisiuni în primul rând pentru acționarii de până acum ai institutului, cari au drept de a subscrive până la terminul fixat mai jos, pe lângă prețul nominal de K 100 — plus K 5 — taxă de subscrisie de fiecare acție, căte acțiuni au avut scrisse pe numele lor în cartea acționarilor, primind proprietarul unei acțiuni vechi una nouă, iar proprietarii de două sau mai multe acțiuni vechi, a căror cifră e divizibilă cu doi, primind după căte două acțiuni vechi încă căte una nouă.

Restul de acțiuni optate însă neîmpărțite astfel se va distribui în prețul de cumpărare de preferință, fixată mai sus, tot între vechii acționari, după proporția ce o va statori direcționea. Dacă se vor subscrise mai multe acțiuni de 6000, direcționea își rezerva dreptul de-a reduce numărul acțiunilor subscrise proporțional.

Înștiințarea pentru subscrisie au să o facă acționarii vechi cel mult până la **15 Februarie n. 1918 pe lângă prezentarea acțiunilor scrise pe numele lor**.

Prețul acțiunilor se va plăti în patru rate egale și anume

- I. rată până la 1 Martie n. 1918 cu K 25 — K 5 — taxă de subscrisie
- II. " " 1 Maiu " " K 25 —
- III. " " 1 Iulie " " K 25 —
- IV. " " 1 Septem. " " K 25 —

Se pot plăti și mai multe rate sau prețul întreg deodată. Față cu acționarii, cari nu vor plăti ratele punctuale, se va aplica § 11 din statute.

Acțiunile noi se vor estrada cu data de 1 Octombrie n. 1918 sub numeri identici cu ale celor vechi + 4000 și vor participa la dividenda anului 1919. Pe anul 1918 acționarii, cari vor plăti prețul întreg deodată vor primi 4½%, iar cei cari vor observa ratele 4% interese pe timpul dela sosirea banilor la cassă până la finea anului 1918.

2. Acțiunile din a IV-a emisiune, cari până la **15 Februarie n. 1918** vor rămâne nesubscrise de acționarii de până acum, se vor rezerva în primul rând pentru bărbații de încredere ai institutului și pentru instituțiunile economice, culturale și filantropice cu prețul de preferință de K 110 — plus K 5 — taxă de subscrisie,

3. Acțiunile din a IV-a emisiune, cari nu se vor subscrise conform punctelor 1 și 2, se vor păstra prin direcțione cu prețul urcat de K 125 — plus K 5 — taxă de subscrisie,

Iuștiințarea pentru subscrisarea acțiunilor din punctul 2 și 3 are să se facă cel mult până în **15 Martie n. 1918**, iar prețul acțiunilor se va plăti deodată cu subscrisia. După nominalul acestor acțiuni institutul va plăti 4½% interese pe timpul dela solvarea banilor la cassă până la finea anului 1918 și vor participa la dividenda anului 1919.

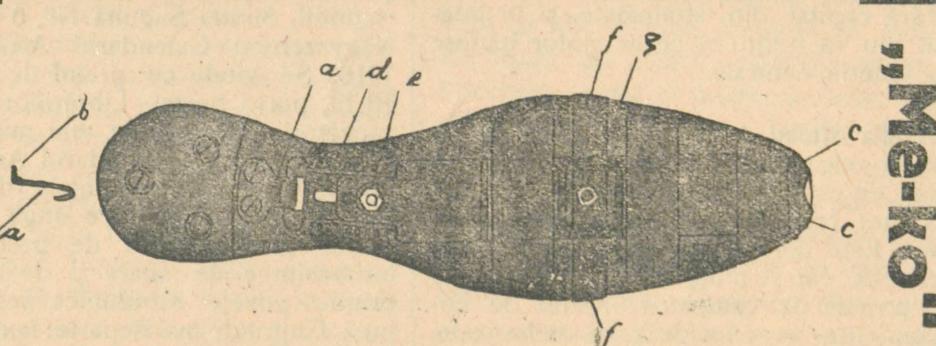
Din încredințarea adunării generale a acționarilor, ținută în 27 Iunie n. 1917.

Cluj, 8 Decembrie n. 1917.

(285) 1—1

Directiunea institutului de credit și economii
„ECONOMUL”

“Me-ko”

„Me-ko”, -apărătoare de tălpi.

„Me-ko” sunt mijloacele cele mai bune, patente și neîntrecute, pentru apărarea tălpilor de încălțăminte la copii, dame și domni. Se găsesc de vânzare în Sibiu la:

FRIDERIC BAUMANN.

Se caută revânzători pentru comitatul Sibiu și li se dă rabat.

Nr. 171/1917

(282) 3—3

Nr. 362/1917

(278) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de protopresbiter gr.-or. rom. al tractului Hunedoara, conform ordinului consistorial din 6 Noemvrie a. c. Nr. 8258 Plen. se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Vîitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în locul central al tractului, anume în parohia Hunedoara.

Emonumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Venitele din parohia centrală Hunedoara, fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Dotăriunea de protopresbiter stabilită prin §. 19 din pragmatica de serviciu, cum și taxele ce incurg din vizitarea comunelor tractuale și pentru alte speciale funcții protopresbiterale.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și înainta cererile lor la Consistorul arhidiecezan în terminul deschis, documentând calificatiunea prescrisă în concluzul congresual Nr. 111 din 1888.

Din ședința comitetului protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Hunedoara, ținută la 30 Noemvrie 1917.

Dr. C. Popescu, m. p. C. Dâncilă, m. p.
preș. com. protop. notar comit. prot.

Nr. 9449 Plen. 1917.

Aprobat în ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută în Sibiu la 4/17 Decembrie 1917.

Vasile Mangra m. p., arhiepiscop.

Dr. Octavian Costea m. p., secretar.

Nr. 364/1917.

(279) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. a III-a Valea mare, prin aceasta se publică a treia oră concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă cu restricția §-ui 26 din Regulamentul pentru parohii.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu, iar reflectanții cu observarea prescriselor regulamentare să se prezinte în comună spre a se face cunoșcuți poporului.

Geoagiu-Algyógy, la 24 Noemvrie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al Geoagiului în conțelegeră cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Curs de scris cu mașina.

Dau instrucție în **serisul cu mașina pe diferite sisteme**.

Cursul să începe în 15 Ianuarie st. n. Instrucția se dă după dorință în limba maghiară, română și germană.

Amănunte: Sibiu-Nagyszeben, strada Schewis (Schewisgasse) Nr. 26 parter în stânga. (286) 1—3

Cumpăr livadie grădină sau pământ de arat în apropiere de oraș. Oferte: Strada Turnului Nr. 10. (274) 3—3

Cadouri practice pentru Crăciun

Se recomandă bine assortatul magazin în

Mătăsuri, stofe de lână și bumbac, jupoane, corsete, brasiere, albituri pentru dame, și domni. Mănuși, batiste, manșoane, și diferite articole de decoruri pentru dame. Asemenea și galere, manjete, cravate, ciorapi și altele. (281) 3—3

Magazin de modă **Rudolf Trentina**, urmașul lui

Friederich Binder

Sibiu, Strada Ciznădiei Nr. 25.

Vânzare de lemn de foc.

Vând și furnizez prompt **lemn de fag**, calitatea primă, și producție proprie, în cantități mari și mici,

cu prețurile zilei.

Certificare de furnizare am la îndemână.

Prenotări se pot face în Sibiu la:

Kincs Samuné
Strada Turnschul Nr. 15.

și

Lieblich Jenő
Strada Gușteriții Nr. 56.

Salamon Sámuel,

produsen și vânzător de lemn în Aranyosgyéres.

3—12 (270)